

دستور العمل ظرفیت اشتغال به کار مهندسان عضو سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

مقدمه

این دستور العمل برای مهندسان دارای پروانه اشتغال به کار حقیقی تدوین گردیده و شامل بخش‌های زیر می باشد:

بخش الف : تعاریف

بخش ب : ظرفیت اشتغال به کار

بخش ج : مواد عمومی

بخش الف : تعاریف

ماده 1- تعاریف :

- 1-1- قانون : قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب 1374 است .
- 2-1- شخص حقیقی : شخصی است که دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی شخص حقیقی باشد.
- 3-1- پروژه ساختمانی : کلیه عملیاتی است که طبق ضوابط و مقررات مصوب ، ساخت و تأسیس و بازسازی آنها منوط به قبول مسئولیت و تأیید متخصصان ذی صلاح برای طراحی، محاسبه و نظارت بر اجرای کارهای ساختمانی می باشد و شامل ساخت و ساز جدید و احداث اضافه بنا در یک سطح یا طبقات و بازسازی می شود.
- 4-1- طراحی و محاسبه : کلیه فعالیتها و خدماتی است که منجر به تهیه نقشه های لازم برای هر یک از مراحل (مقدماتی و اجرایی) در رشته های مختلف مهندسی می گردد . این خدمات باید از هر حیث جامع و کامل بوده و مطابق با مقررات ملی ساختمان ، آئین نامه ها ، استانداردها، ضوابط و مقررات شهرسازی و دستور العمل شرح خدمات مصوب وزارت مسکن و شهرسازی باشد . مسئولیت صحت طراحی و محاسبه هر پروژه ساختمانی در حدود دستور العمل شرح خدمات مهندسی مصوب وزارت مسکن و شهرسازی بامهندس مربوطه می باشد.
- 5-1- مدت زمان طراحی و محاسبه : مدتی است که در قرارداد بین کارفرما و مهندسان طراح ذی ربط تعیین شده و حداکثر تا تصویب نقشه های اجرایی توسط مرجع صدور پروانه ساختمان ادامه خواهد داشت.
- 6-1- نظارت : مجموعه خدماتی است که برای حصول اطمینان از انطباق عملیات ساختمانی و تأسیساتی با نقشه ها و مشخصات فنی عمومی و خصوصی کار ارائه شده توسط مهندسان طراح و همچنین انطباق با مقررات ملی ساختمان ، آئین نامه ها، استانداردها ، ضوابط و مقررات شهرسازی و دستور العمل شرح خدمات مهندسی مصوب وزارت مسکن و شهرسازی و مواردی که در متن نقشه ها و مدارک ضمیمه به آنها ارجاع شده است در ساخت و سازها می شود. مسئولیت فعالیتهای این بخش با مهندس ناظر یا مهندسان ناظر ذی ربط است .
- 7-1- مدت زمان نظارت : مدتی است که در قرارداد بین کارفرما و مهندس یا مهندسان ناظر تعیین گردیده است .
- 8-1- واحد کار : عبارت از طراحی یا محاسبه ، یا نظارت و یا اجرای یک پروژه ساختمانی است .
- 9-1- صاحب کار : شخصی است حقیقی یا حقوقی که مالک یا قائم مالک کارگاه ساختمانی می باشد.
- 10-1- دوره نظارت : از ابتدای شروع نظارت مهندس ناظر تا پایان کار و ارسال گزارش پایان عملیات ساختمانی به شهرداری یک دوره نظارت محسوب می شود.
- 11-1- ناظر ساختمان: مهندس ناظر شخص حقیقی یا حقوقی دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی در یکی از رشته های موضوع قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان است که بر اجرای صحیح عملیات ساختمانی در حیطه صلاحیت مندرج در پروانه اشتغال خود نظارت می نماید.

بخش ب : ظرفیت اشتغال به کار

ظرفیت اشتغال به کار مهندسان در پایه های مختلف به صورت شخص حقیقی

ماده 2- ظرفیت اشتغال به کار مهندسی، عبارت است از توان وامکان ارائه خدمات مهندسی یک نفر مهندس دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی در مدت زمان معین، این مدت در خصوص مهندسانی که نسبت به ارائه خدمات طراحی یا محاسباتی رشته های ساختمان می پردازند یک سال تمام محاسبه شده است و در خصوص مهندسانی که نسبت به ارائه خدمات نظارت بر اجرای ساختمان مبادرت می ورزند به صورت دوره ای تعیین میشود، به این ترتیب که از ابتدای شروع نظارت تا پایان مرحله نازک کاری و ارسال گزارش آن به شهرداری یک دوره محاسبه میشود. برای کنترل ظرفیت اشتغال به کار مهندسان که عبارت از سطح زیربنا و تعداد کار است، این توان در یک برش زمانی تعیین می گردد.

1-2- چنانچه مهندسان دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی بخواهند، مجموعه خدمات مهندسی خود را فقط در بخش « طراحی - محاسبه » ارائه نمایند، حداکثر ظرفیت اشتغال به کار مهندسی، در طول مدت یکسال و در پایه های ارشد، یک، دو و سه مهندسی به شرح جدول زیر خواهد بود.

پایه های مهندسی	موضوع فعالیت	مجاز به فعالیت در گروه های ساختمان				حداکثر تعداد پروژه در مدت یک سال	حداکثر ظرفیت اشتغال در مدت یک سال
		الف	ب	ج	د		
سه	طراحی- محاسبه	*				8	4800 مترمربع
دو	طراحی- محاسبه	*	*			6	8000 مترمربع
یک	طراحی- محاسبه	*	*	*		6	12000 مترمربع
ارشد	طراحی- محاسبه	*	*	*	*	6	16000 مترمربع

2-2- چنانچه مهندسان دارای پروانه اشتغال به کار مجموعه خدمات مهندسی خود را، فقط در بخش نظارت بر اجراء ارائه نمایند، حداکثر ظرفیت اشتغال به کار مهندسی آنان در یک برش زمانی و در پایه های ارشد، یک، دو و سه مهندسی به شرح جدول زیر خواهد بود.

پایه های مهندسی	موضوع فعالیت	مجاز به فعالیت در گروه های ساختمان				حداکثر تعداد پروژه در مدت یک سال	حداکثر ظرفیت اشتغال در مدت یک سال
		الف	ب	ج	د		
سه	نظارت	*	*			4	2400 مترمربع
دو	نظارت	*	*	*		3	4000 مترمربع
یک	نظارت	*	*	*	*	3	6000 مترمربع
ارشد	نظارت	*	*	*	*	3	8000 مترمربع

2-3- حداکثر زیربنای یک پروژه در گروه ساختمانی « د » برای اشخاص حقیقی موضوع جداول بندهای 1-2 و 2-2 این ماده در ارائه خدمات مهندسی طراحی - محاسبه و نظارت حداکثر 6000 مترمربع خواهد بود.

2-4- چنانچه هر یک از مهندسان دارای پروانه اشتغال به کار، مجموعه خدمات مهندسی خود را در هر دو بخش «نظارت» و «طراحی - محاسبه» توأم ارائه نمایند در این حالت تعداد کارو زیربنای کارهای طراحی یا محاسبه با ضریب 0/5 و نظارت با ضریب یک محاسبه و در هر برش از زمان تعداد کارو زیربنای پروژه های در دست اقدام، نباید از تعداد کارو ظرفیت اشتغال به کار تعیین شده در جدول بند 2-2 (بخش نظارت) تجاوز نماید.

2-5- تا زمانیکه دوره نظارت پروژه ای به پایان نرسیده باشد آن پروژه جزء ظرفیت و تعداد کارهای مهندس محسوب می گردد.

2-6- ناظران حقیقی و دفاتر مهندسی نمی توانند به طور همزمان مسئولیت نظارت و اجرای یک پروژه واحد را عهده دار شوند.

2-7- در صورتیکه مهندسان طراح یک پروژه، نظارت همان کار را عهده دار شوند 80 درصد زیربنا این دو کار جزء ظرفیت اشتغال به کار مهندس ذی ربط منظور می گردد.

2-8- ظرفیت اشتغال به کار اشخاص حقیقی شاغل در بخش های دولتی، نیمه دولتی، خصوصی و سازمانها و نهادهای عمومی که خارج از موضوع این دستورالعمل اشتغال به کار دارند عبارت از پنجاه درصد (50%) ظرفیت اشتغال به کار تعیین شده در این دستورالعمل می باشد که احراز آن از طریق خود اظهاری انجام می پذیرد، لذا چنانچه اثبات گردد شخص حقیقی خلاف واقع خود اظهاری یا عمل نموده است به مدت دو سال از ارائه خدمات مهندسی طراحی و محاسبه و سه

سال از خدمات نظارتی محروم شده و نمی تواند در این مدت از ظرفیت اشتغال به کار خود استفاده نماید، در این مدت به عنوان مجری ساختمان نیز نمی تواند اشتغال به کار داشته باشد.

2-9- در صورتیکه شخص حقیقی بخواهد خارج از محدوده استانی که در سازمان نظام مهندسی ساختمان آن عضو است، از « پروانه اشتغال » خود استفاده نماید، مکلف است به موجب تبصره 2 ماده 22 آئین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، مراتب را به طور کتبی به اطلاع سازمان نظام مهندسی ساختمان هر دو استان برساند، در این صورت کنترل و رسیدگی به تخلفات احتمالی شخص حقیقی در صلاحیت سازمان نظام مهندسی ساختمان استانی می باشد که عملیات اجرایی در آن استان صورت میگیرد و کنترل حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال به کار تعیین شده شخص حقیقی بر عهده هر دو سازمان نظام مهندسی ساختمان استان خواهد بود.

2-10- چنانچه هر یک از مهندسان در دو رشته دارای صلاحیت و پروانه اشتغال به کار معتبر باشند، مجموع ظرفیت اشتغال به کار و تعداد کار مجاز آنان در دو رشته عبارت از حداکثر اشتغال به کار و تعداد کار مجاز تعیین شده در رشته و پایه مهندسی بالاتر است ضمناً ظرفیت اشتغال به کار و صلاحیت اینگونه مهندسان در پایه پایین تر منفرداً نمی تواند از ظرفیت و صلاحیت تعیین شده آن رشته تجاوز نماید.

بخش ج : مواد عمومی

ماده 3- چنانچه اشخاص حقیقی بر اساس دستور العمل مجریان ساختمان بخواهند در زمینه اجرا فعالیت نمایند، باید دوره نظارت و « طراحی - محاسبه » کلیه کار های در دست اقدام آنان به پایان رسیده باشد.

ماده 4 - اشخاص حقیقی در بخش نظارت بر ساختمانهایی که به موجب این دستور العمل، استفاده مجری ساختمان در آنها الزامی است، مکلفند نسبت به اجرای ساختمان توسط مجری اطمینان حاصل نمایند و صدور پروانه ساختمانی توسط مراجع صدور پروانه و شروع هر گونه عملیات ساختمانی که مشمول دستور العمل مجریان ساختمان می شود، منوط به داشتن مجری ساختمان و معرفی وی به شخص حقیقی توسط صاحب کار می باشد. « پروانه ساختمان و مجوز شروع عملیات ساختمانی باید دارای امضای اشخاص حقیقی ذی ربط و مجری باشد.»

ماده 5- چنانچه به دلیل پایان یافتن مدت قرارداد یا فسخ یا ابطال آن و یا فوت، حجر، ناتوانی «در صورت تأیید مراجع قانونی» شخص حقیقی، یا سلب صلاحیت قانونی وی و نظایر آن، ادامه کار شخص حقیقی غیر ممکن شود، عملیات ساختمانی متوقف شده و شروع مجدد آن منوط به وجود شخص حقیقی جدید خواهد بود. در این گونه موارد مرجع صدور پروانه ساختمان موظف است از ادامه کار کار تا معرفی شخص حقیقی صاحب صلاحیت جدید جلوگیری بعمل آورد.

ماده 6- در صورتیکه صاحب کار، اجرای پروژه را بدون قصور شخص حقیقی به هر دلیل بیش از 15 درصد مدت مندرج در قرارداد به تأخیر بیاندازد و موضوع این تعلیق کار از بدو شروع تا پایان مدت مذکور مورد تأیید سازمان نظام مهندسی ساختمان استان قرار گیرد شخص حقیقی مجاز خواهد بود تا تعیین تکلیف کار، نسبت به ارائه خدمات مهندسی پروژه دیگری در حدود ظرفیت تعیین شده از طریق مرجع ذی ربط اقدام نماید.

ماده 7- در صورتی که طراحی، محاسبه و یا نظارت پروژه به دلایلی خارج از قصور اشخاص حقیقی نیاز به زمانی بیش از زمان اعلام شده در قرارداد داشته باشد اشخاص حقیقی موظف اند حداکثر تا یک ماه مانده به پایان مدت قرارداد برای طراحی و محاسبه و حداکثر 2 ماه مانده به پایان مدت قرارداد مراتب را به کارفرما، مرجع صدور پروانه ساختمان و سازمان نظام مهندسی ساختمان استان اعلام و از کارفرما درخواست تمدید قرارداد نمایند. کارفرما نیز با اشخاص حقیقی تمدید قرارداد می نماید. در صورتیکه بنا به دلایلی کارفرما یا اشخاص حقیقی طراح یا محاسب یا ناظر در پایان مدت قرارداد از تمدید قرارداد خودداری نمایند و مراتب با توجه به دلائل و اظهارات آنان مورد تأیید سازمان نظام مهندسی ساختمان استان قرار گیرد اشخاص حقیقی موظفند مراتب خاتمه کار خود را همراه با ارائه کار های انجام شده و گزارش وضعیت کار در مقطع پایان مدت قرارداد به کارفرما و سازمان نظام مهندسی ساختمان استان و مرجع صدور پروانه ساختمان اعلام نمایند. در این حالت اشخاص حقیقی مسئولیتی نسبت به کار هایی که بعد از اتمام قرارداد انجام میشود نخواهند داشت و کار مورد بحث از ظرفیت اشتغال آنان خارج می شود. بدیهی است مسئولیت کلیه کار های انجام شده در مدت قرارداد به عهده اشخاص حقیقی خواهد بود.

ماده 8- در محل هائیکه مهندس در رشته های چهارگانه معماری - عمران - تأسیسات مکانیک و تأسیسات برقی به تعداد کافی نباشد از خدمات مهندسی رشته مرتبط با آن رشته استفاده گردد. در صورتیکه تعداد مهندسان مرتبط نیز کفایت ننماید در امور طراحی از خدمات کار دانهای دارای صلاحیت در آن رشته با سرپرستی و تأیید مهندسان دارای پروانه اشتغال به کار در حدود صلاحیت تعیین شده آن در همان رشته استفاده گردد. بدیهی است نقشه های اجرایی ذی ربط می بایست به تأیید مهندسان موصوف برسد.

ماده 9- این دستورالعمل از تاریخ ابلاغ به مدت دو سال لازم الاجرا است و ظرفیت اشتغال به کار اشخاص حقیقی شامل کلیه کارهای نظارت قبل و بعد از تاریخ ابلاغ آن که دوره نظارت آنها به پایان نرسیده است و طراحی و محاسبات انجام شده سال جاری می شود.

ماده 10- در صورتیکه شخص حقیقی از حدود وظایف و مسئولیتهای مندرج در این دستورالعمل و شرح خدمات گروهی مهندسی ساختمان و سایر دستورالعملهای ذی ربط عدول نماید و یا مرتکب خلاف شود به استناد مواد 85 و 91 و بند ج ماده 23 آئین نامه اجرایی قانون ، به تخلفات حرفه ای ، انضباطی ، انتظامی و یا عدم توجه به ابلاغیه ها و اطلاعیه های قانونی ، رسیدگی و رفتار خواهد شد.

ماده 11- در موارد سکوت یا ابهام نظر وزارت مسکن و شهرسازی ملاک عمل خواهد بود.

ماده 12- این دستورالعمل شامل 12 ماده و 21 بند می باشد.